

ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಪೆಡಲ್ ತುಳಿದು ತೋಲ ತಪ್ಪಿದರೂ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿದರು. ಪೆಡಲ್ ತುಳಿದಾಗೊಮ್ಮೆ ಮಾಸ್ತರರ ಗದ್ದೆ ಜನಾರ್ದನನ ನೆರೆತ ಕೂದಲ ತಲೆಗೆ ಗುದ್ದುತ್ತಿತ್ತು. ಅರವತ್ತು ದಾಟಿದ ವೃದ್ಧರ ಸವಾರಿ ನೋಡಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವರು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಹೊರಳಿ ನಿಂತು ಮುಗುಳ್ಳು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರು. ಮಾಸ್ತರರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಬಿಡಿಸಿದ ಕೊಡೆಯಂತಿದ್ದ ನಗು ಗುಂದದ ಶಾಲೆ ತಲಪುವ ತನಕ ಮಡಚಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗೆ ರಜೆಯಿತ್ತು. ನೀರವ ಅಂಗಳದ ದ್ವಜದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೈಕಲ್ ಚಾಚಿ, 'ನಾವು ಓದಿದ ಶಾಲೆ' ಎಂದರು. ಜನಾರ್ದನ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದ. ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿದ ಮಾಸ್ತರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರ ನೋಟವನ್ನು ಕೂಡಿ ತೆರೆದ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ನುಣ್ಣೆಯ ಬೇಂಬುಗಳು, ಗೋಬಿಟ್ಟ ಕಪಾಟು, ಗುರಾಜಿಯ ಕುರ್ಚಿ-ಮೇಜು, ಗೋಡೆಗೆ ನೇತು ಬಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪೋಟೊ, ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರದ ನರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚಿತ್ರಪಟವನ್ನು ಹಣಕಿ ನೋಡಿದ. 'ನಾವು ಮುಲ್ಕಿ ಓದಿದ್ದಾಗ ಶೆಟ್ಟಿ ಮಾಸ್ತರು ಇದೇ ಖೋಲೀಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಕಲಿಸಿದ್ದು' ಮಾಸ್ತರ ಮಾತು ಅವನ ಹೊರಗೇ ಉಳಿಯಿತು. ಹೊರಗೋಡೆಯ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದ ಪಂಚಾಂಗ ತೋರಿಸಿದರು. ಜನಾರ್ದನನ ಮುಖದ ನಿರ್ಭಾವುಕ ಚಹರ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪೀರಿಯಡ್ಡಿನ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿದರು. ಕಿವಿ ಮುಚ್ಚಿದ. ಸೈಕಲ್ ದೊಡ್ಡುತ್ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜನದಟ್ಟಣೆಯ ರಥಬೀದಿ ಹೊಕ್ಕರು. ಆಗಾಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಗ ಅದು. ಎಣ್ಣೆ ವಾಸನೆಯ ಕಳಚಿದ ರಥದ ಶೆಡ್ಡಿನದುರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಬೀದಿಯ ಅಚೇಚೆಯ ಸಾಲು ವ್ಯಾಪಾರದ ಗದ್ದಲಕ್ಕೂ ಅವನು ಸ್ಪಂದಿಸಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಮೂರ್ತಿಯ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಹೊತ್ತ ಮಡಿ ಉಡುಗೆಯ ವಯಸ್ಕರು ಹಿಡಿದ ಹಿಲಾಲ ಹಿಂದೆ ವಾದ್ಯ ಮೇಳದವರ ಜತೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ದೀಪೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಮಿನುಗುತ್ತಿದ್ದ ದೇವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಗುಬ್ಬಿ ಕುಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಕ್ಷತೆ ಹರಡಿದ ನಗಾರಿ ತೂಗಿದ ಗೋಡೆಯ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು. ಗರುಡ ಮತ್ತು ಹನುಮಂತನಚಿತ್ರಬಿಡಿಸಿದ್ದಗರ್ಭಗುಡಿಯನ್ನುಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಉದ್ಧನಾಮದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, ಗುಣಗಾಢ್. ದೇವರು ದೊಡ್ಡವನಿದ್ದಾನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎಂದು

ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ಪ್ರಸಾದ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದರು. ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನತ್ತ ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಕೈ ಮುಗಿದು ನಮಿಸುವುದೇ ಅವನ ಕಾಯಕವಾಯಿತು. ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಮುಜುಗರವಾಯಿತು. ಮಹಾಮಂಗಲಾರತಿಯವರೆಗೆ ಕಾಯುವ ಮನಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ತರಂಜನ್ ಟಾಕೀಜಿನ್ ಗೇಟನ ಸನಿಹ ಸೈಕಲ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಪ್ರದರ್ಶನವೂ ನಡೆಯದೆ ಅದು ಮುಚ್ಚುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಟೀಚರ್ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಮುಗಿದು ಮಾಸೂರಿನ ಲೋವರ್ ಪ್ರೈಮರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತರ ವೃತ್ತಿ ಶುರುವಾದ ಉಮೇದಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಡೆಸ್‌ಮೇಟ್ ಜನಾರ್ದನನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಶೋ ಸಿನಿಮಾ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಟಾಕೀಜು ಪಾಳು ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬಿಳುಚಿದ ಚಿತ್ರದ ಕಟ್‌ಟ್ ಅರ್ಧ ಬಾರಿ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಹುಲ್ಲು, ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆದು ಅವಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. 'ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ' ಸಿನಿಮಾ ಐದು ಸಲ ನೋಡಿದ್ದು ನೆನಪಾಗಿದ್ದಾ? ಮಾಸ್ತರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಜನಾರ್ದನ, 'ಪ್ರಭು ಅಕ್ಕಿ ಮಿಲ್ಲು ಎಲ್ಲುಂಟೊ ದೋಸ್ತಾ?' ಎಂದ. 'ಹತ್ತು ಸೈಕಲ್' ಎಂದವರೇ ಬಗ್ಗೋಣದ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟರು.

ಕಟ್ಟಿಮನೆಯ ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಕ್ಕೆ ಕುಟ್ಟವಲಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಹೊದ್ದಲು ತರಲು ಪ್ರಭು ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಮಿತ್ರ ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಜನಾರ್ದನ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಬಗ್ಗೋಣ ರಸ್ತೆ ಇಳಕಲಾದದ್ದರಿಂದ ಸೈಕಲ್ ತುಳಿಯದೆ ಸುಂಯ್ ಎಂದು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಹೋದರು. ದೊಡ್ಡಕಟ್ಟೆ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮರದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಚಿರೆಗಲ್ಲಿನ, ಹಂಚಿನ ಮಾಡಿನ ಗಿರಣಿ. ಗಿರಣಿಗೆ ಬರುವ ಗಿರಾಕಿಗಳನ್ನು ನಮಿಸುವಂತೆ ಬಾಗಿದ ಪ್ರಭುರವರ ಹಿತ್ತಲ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳು. ಬ್ರೇಕ್ ಹಿಡಿಯಲು ಮರೆತು ಸೈಕಲ್ ಸರಳಿನ ಗೇಟಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿತು. ಗಿರಣಿಯ ಸಿಮೆಂಟ್ ಚಿಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಸರಿ ಲುಂಗಿ ಸುತ್ತಿ ಕೂತಿದ್ದ ಬೋಳು ಮಂಡೆಯ ವೃದ್ಧ ಪ್ರಭುಗಳು, 'ಹೋ ಹೋ ಸಾವಕಾಶ್' ಎನ್ನುತ್ತ ಎದ್ದು ನಿಂತರು. ಪ್ರಭುಗಳು ಜನಾರ್ದನನತ್ತ ಬೆರಳು ಮಾಡಿ, ಕಣ್ಣು ಕಿರುಗೊಳಿಸಿ 'ಕಟ್ಟಿಮನೆ... ಜನ್ನು...' ಎಂದು ಗೊಂದಲಿಸುತ್ತ ಗುರುತಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಮಾಸ್ತರರು ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಲೆ 'ಪ್ರಭುಗಳು ಅದೆ ನೋಡ್ಲೆ, ಬಾಳ ವರ್ಷಾಯ್...' ಎನ್ನುತ್ತ ಸನಿಹ ಬಂದು, 'ಚಹಾ ಆಗ್ಗದೊ ಕಹಾಯ ಮಾಡಿಸಲೋ, ಎದುರು ಕಾಣೋದೆ